

PIEŠŤANY 1998 – HISTORICKY PRVNÍ TRESTNĚPRÁVNÍ KONFERENCE POŘÁDANÁ ÚSTAVEM STÁTU A PRÁVA SLOVENSKE AKADEMIE VĚD

VĚRA KALVODOVÁ

Ve dnech 25.–27. března tohoto roku se v Piešťanech uskutečnila mezinárodní konference s názvem **Hmotneprávne a procesné problémy trestnej zodpovednosti**. Pořadatel, Ústav státu a práva SAV, organizuje již tradičně konference zaměřené k problematice právní teorie, pracovního či obchodního práva. Trestněprávním otázkám byl prostor věnován poprvé. Jak konstatoval ředitel Ústavu JUDr. Eduard Barány, CSc. ...., „pocitujeme potrebu permanentnej odbornej diskusie o trestnom práve“. Bezprostředně po zahájení konference se vytvořilo příjemné komorní prostředí, v němž po dobu tří dnů okolo třiceti účastníků – představitelů slovenské a české trestněprávní teorie i praxe – prezentovalo v příspěvcích či diskusních vystoupeních své názory na mnohé aktuální otázky hmotněprávní i procesní. Jednání bylo tím zajímavější, že se konalo právě v době, kdy slovenský zákonodárny sbor projednával v prvním čtení návrh nového trestního kodexu.

V úvodním konferenčním dni zazněla čtyři vystoupení. JUDr. Milan Hanzel, CSc. z Ústavu státu a práva SAV nastínil svým příspěvkem „**Aktuálne problémy trestného práva**“ okruhy otázek, jež budou předmětem dalších jednání. S referátem „**Diferenciácia trestnej zodpovednosti a kategorizovanie deliktov**“ poté vystoupila JUDr. Darina Mašfanyová, CSc. z Akademie Policejního sboru v Bratislavě. Třetím v pořadí byl příspěvek JUDr. Vladimíra Ďurany, CSc. z téže instituce na téma **Formálno – materiálny prístup k chápaniu trestného činu**. Obě vystoupení vyvolala živou, možno říci až bouřlivou diskusi, neboť výše zmíněný návrh trestního kodexu opustil mnohaletou koncepci materiálního resp. formálně – materiálního pojetí trestného činu a definoval trestný čin zcela v duchu ryze formálního pojetí. Většina přítomných se shodla v tom, že primární musí být stránka formální, nicméně je nezbytné zachovat určitý materiální korektiv, tedy

vyslovila se pro zachování formálně – materiálního pojetí. Závěr střeďečného odpoledne patřil příspěvku JUDr. Věry Kalvodové, Dr. z právnické fakulty MU v Brně s názvem **Novely trestního zákona, změny v sankčním systému a princip soudcovské individualizace**, který inicioval diskusi zejména k problematice trestu obecně prospěšných prací. Tuto sankci prozatím současná verze slovenského kodexu neobsahuje, nicméně objevily se i návrhy na rozšíření sankčního systému právě o obecně prospěšné práce. Přítomní se proto zajímali o zkušenosti s jejich ukládáním a výkonem v české soudní praxi.

Rovněž druhý den konference přinesl zajímavý program. Zahájila jej Mgr. Šárka Nováková z právnické fakulty UP v Olomouci referátem na téma **Trestněprávní odpovědnost právnických osob**. Následoval příspěvek **Trestná zodpovědnost z hlediska věku páchatelů**, s nímž vystoupil JUDr. Pavol Toman, soudce Nejvyššího soudu SR. Dopolední část uzavřel svým příspěvkem **Je trest důsledkem alebo prostriedkom?** JUDr. Michal Vaľo, CSc., generální prokurátor SR. Odpoledne pak zaznělo, na závěr hmotněprávní problematiky, vystoupení JUDr. Josefa Kuchty, CSc. z právnické fakulty MU v Brně s názvem **Aktuální úprava nutné obrany v českém trestním právu**. Další tři příspěvky byly věnovány procesním otázkám. JUDr. Sergej Romža z právnické fakulty UPJŠ v Košicích hovořil na téma **Policajný orgán v trestnom konaní**, JUDr. Peter Polák z Ministerstva vnútra SR přednesl příspěvek **Formy a organizácia prípravného konania a úlohy Policajného zboru v ňom** a doc. JUDr. Jaroslav Ivor, CSc. z Akademie Policiejného sboru v Bratislavě ukončil jednání druhého konferenčního dne referátem **Aktuálne problémy zaistenia osob pre potreby trestného stíhania**. Nutno uvést, že žádný z příspěvků nezůstal bez odezvy. Diskutovalo se o snížení věkové hranice trestní odpovědnosti, o přiměřenosti nutné obrany a problémech spojených s aplikací § 13 tr. zák., o nedostatečné délce lhůt pro zadržení podezřelého či obviněného, o možných i reálných úskalích kriminalizace držení drog pro vlastní potřebu a o celé řadě dalších otázek, vyvolaných jednotlivými příspěvky.

Závěrečný den konference patřil vystoupení JUDr. Milana Hanzela, CSc. na téma **Spravodlivost súdného konania** a neformálním rozhovorům. Všichni účastníci projevili spokojenost s průběhem konference, organizačně dobře připravené a obsahově velmi přínosné a vyslovili přání rozvíjet v následujících letech tradici trestněprávních konferencí na půdě Ústavu státu a práva SAV, jejíž základy byly v Piešťanech položeny.